

ฉบับที่ 44/2552

เรื่อง ระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค

นายฉิม ตันติยาสวัสดิกุล ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) แถลงว่า ธปท. เตรียมใช้ระบบการเรียกเก็บเงินตามเช็คระหว่างธนาคารด้วยวิธีการใหม่ เรียกว่า ระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System – ICAS) โดยใช้ภาพเช็คแทนตัวเช็คจริงในกระบวนการเรียกเก็บ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อย่นระยะเวลาการเรียกเก็บเช็คให้เหลือ 1 วันทำการทั่วประเทศ และลดต้นทุนการขนส่งตัวเช็ค ในกระบวนการเรียกเก็บ กำหนดเปิดใช้งานระบบใหม่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเดือนกุมภาพันธ์ 2553 และจะขยายผลการใช้งานครบทั่วประเทศภายในปี 2555

การเรียกเก็บเงินตามเช็คด้วยภาพในระบบ ICAS จะเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจและประชาชน ผู้ฝากเช็ค โดยในระยะแรกของการเริ่มใช้งานระบบ ICAS ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลในเดือน กุมภาพันธ์ปีหน้านั้น จะทำให้ธนาคารสามารถขยายเวลาการรับฝากเช็คเคลียร์กรุงเทพฯ จากปัจจุบัน ที่ปิดรับฝากที่ประมาณเวลา 13.00 -14.00 น. ไปจนถึงเกือบสิ้นเวลาทำการของธนาคารหรือประมาณ 14.30 – 15.30 น. หลังจากนั้นจะขยายผลไปใช้กับการเรียกเก็บเงินตามเช็คที่ส่งจ่ายในต่างจังหวัด ซึ่งปัจจุบันใช้วิธีการส่งเรียกเก็บที่เรียกว่า “เช็ค B/C (Bill for Collection)” ที่ต้องใช้ระยะเวลาการเรียกเก็บ 3 วันทำการให้เหลือเพียง 1 วันทำการ และในลำดับถัดไป ธปท. จะขยายผลการใช้งานไปในเขตภูมิภาค โดยจะทยอยดำเนินการจนครบทั่วประเทศภายในปี 2555 ซึ่งจะทำให้ระบบการหักบัญชีเช็คทั่วประเทศ เป็นระบบเดียวและการเรียกเก็บเงินตามเช็คทั่วประเทศสามารถทราบผลได้เพียง 1 วันทำการ

ระบบ ICAS เป็นระบบการเรียกเก็บเงินตามเช็คที่มีการนำเทคโนโลยีการส่งข้อมูลพร้อม ภาพเช็ค Grayscale และ Black & White มาใช้ในกระบวนการเรียกเก็บ โดยธนาคารผู้จ่ายจะใช้ภาพเช็ค ในการอนุมัติตัดจ่ายเช็คแทนการใช้ตัวเช็คจริง ดังนั้น ธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บไม่จำเป็นต้องส่งตัวเช็คไป ศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งให้ธนาคารผู้จ่ายต่อไป ส่งผลให้ระบบ ICAS สามารถลดระยะเวลา ในการเรียกเก็บเงินตามเช็คและลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งตัวเช็คในกระบวนการเรียกเก็บได้

นอกจากนี้ ระบบ ICAS ยังเป็นศูนย์จัดเก็บภาพเช็คอิเล็กทรอนิกส์และเอกสารทางการเงินอื่น ที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย โดย ธปท. ได้เสนอระบบ ICAS เป็นระบบงานนำร่อง (Model Application) ของประเทศ เพื่อให้คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์พิจารณาให้สามารถนำสิ่งพิมพ์ออกจากข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ของระบบดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานทางกฎหมายและกระบวนการทางศาลได้

รพท. ขอเรียนว่า การใช้งานระบบ ICAS มีจุดประสงค์ที่มุ่งเน้นให้ระบบการเรียกเก็บเงินตามเช็คมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศเป็นสำคัญ โดยพยายามให้มีผลกระทบต่อภาคธุรกิจและประชาชนน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม การที่หยุดการเดินทางของตัวเช็คอยู่ที่ธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บทำให้ในขั้นตอนของการอนุมัติตัดจ่ายเช็ค ธนาคารผู้จ่ายจำเป็นต้องตรวจสอบลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายบนภาพเช็คได้อย่างชัดเจน หากมีการใช้ตราประทับ / ตราหมุน / ตราสี บนตัวเช็คจะมีผลต่อการตรวจสอบลายมือชื่อและข้อมูลสำคัญต่าง ๆ จากภาพเช็ค ประกอบกับธนาคารผู้จ่ายไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของพื้นผิวและความถูกต้องของสีตามเงื่อนไขของตราประทับจากภาพที่กล่าวได้ ดังนั้น เพื่อให้การใช้งานระบบ ICAS สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ รพท. จึงได้มีหนังสือเวียนถึงธนาคารสมาชิกให้ขอความร่วมมือจากลูกค้าให้ยกเลิกการใช้ตราประทับ / ตราหมุน / ตราสี เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการสั่งจ่ายเช็ค โดยให้มีเฉพาะลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายเท่านั้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย

17 กันยายน 2552

ข้อมูลเพิ่มเติม : ทีมพัฒนา 2 ฝ่ายระบบการชำระเงิน

โทร. 0-2283-5034, 0-2283-6420

e-mail: ICS@bot.or.th